

טוב לרע. וכמ"ש להבדיל בין החיה הנאכלת ובין כו'. והנה כתיב בי מלכים ימלכו. ואמרו מתניתין מלכתא שהיא כמלך שמצוה לעשות כך וכך כו' כמ"ש במ"א. והנה כתיב אם תגביה כנשר כו'. משם אורידך נאם ה' שנאם ה' ודבורו הוא המוריד ומשפיל הקליפות וס"א למטה ויתפרדו כל פועלי און. וכך האדם ע"י עסקו בתורה. ומבדיל בין איסור והיתר. ובין כשר לפסול כנ"ל. הנה הוא מוריד האיסור והפסול ומדחהו למטה ע"י דבר ה' אשר בפיו זו דבר הלכה נתקיים בו ועל ידו משם אורידך נאם ה' ולכן נק' ישראל אחים וריעים להקב"ה. וכמ"ש להנחיל אוהבי יש. למען אחי וריעי כו'.

וזהו הקל קול יעקב והידיים ידי עשו. שבזמן שהקל קול יעקב אין ידי עשו שולטות בו. כי אין יניקה לחיצונים מאחר שמבדילים ומבררים. והיינו בזמן שהקל קול. פ"י שהקול עליון הוא דבר ה' מתחבר בקול שלמטה להיות כמ"ש ואשים דברי בפ"ך וכתוב ודברי אשר שמתו בפ"ך דברי ממש שאז הוא בחי' מתניתין מלכתא. ובחי' זו נק' אחותי רעיתי יונתי תמתי. א"ת תמתי אלא תאומתי שנעשו בחי' אחים תאומים ממש כביכול. אך כל האומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו. כי מעלת התורה היא משום דאורייתא וקוב"ה כולא חד. וצ"ל גם באדם למס"ג באחד שמשם מקור התורה ולהיות לו רק רצון א' כו' כנ"ל. שעי"ז הוא ממשיך גילוי התורה שמשם מקור חוצבה ושרשה דאורייתא מחכ' נפקת. וכתוב ויקם עדות כיעקב ותורה שם בישראל. פ"י כי הנה יש ב' בחי' ישראל ויעקב. וכנגד זה יש ב' בחי' בתורה עדות ותורה. ומבחי' יעקב נמשך בחי' עדות ומבחי' ישראל נמשך בחי' תורה. וכמ"ש ועשיתם אתם אתם כתיב. וכתוב אשר יעשה אתם האדם. כי ע"י האדם נמשך בחי' תומ"צ. והיינו ע"י מס"ג באחד שאז כל הנשמה תהלל יה כו' כנ"ל. ובחי' זו נקראת אמי שהוא בחי' אם הבנים. שהיא היא המוליד הגילוי אלקות אוא"ס ב"ה בג"ע ותענוג הנשמות זו תורה ועבודה כו'. ולע"ל כתיב רני ושמחי בת כו'. שבחי' בת תעלה ביתר שאת כנ"ל. ולהיות אשת חיל עטי"ב כו' כמ"ש במ"א:

קצת ביאור על זה

הנה בת הוא בחי' המתברר. ואחותי שהוא בחי' מארי תורה הוא המברר. וכמ"ש בת"ז פקודא לאפרשא בין דכיא כו' (שהוא בחי' תורה להבדיל בין הטמא לטהור כו') ודברי אשר שמתו בפ"ך. והוא ענין כשר לפני המלך. משא"כ בת בחי' מצות כעבד לפני המלך. והכל נרמז בנר חנוכה. (עין פ"ח שער חנוכה פ"ד וכן בשער השבת במחלת פ"ד) ג' יחודים הוי' אהיה. הוי' אלקים. הוי' אדני. גימ' נר. יחוד הוי' אהיה שהוא יחוד אוא"ס הוא ע"י מס"ג בק"ש הארת הכתר. ויחוד זו"ג (היינו יחוד הוי"ה אלקים) הוא ע"י התורה ויחוד הגי' (הוי' אדני) בחי' המצות הוא כשבאים כל האורות בבחי' חותם. והוא ענין תתן אמת ליעקב. כי תורת אמת הוא בז"א ומלכות מקבלת בבחי' חותם. ולע"ל יתעלה בחי' בת כי יהיה גדול כח המתברר שהוא משם ס"ג כנודע כי נעוץ סופן כו' וסוף מעשה כו' ויהי בבחי' תגא על רישיה (כמ"ש ברע"מ פ' תרומה ד' קנ"ח א' ושאר דוכתי):

רני ושמחי בת ציון כי הנני בא. להבין ענין רני ושמחי וגו' והיה מה ענין זה להפטורת חנוכה שמתחילין ברני ושמחי וגו' והיה

שייכות להיות שורה ומתלבש בעולם אלא ע"י ד"א של הלכה שעי"ז נעשה דירתו ממש בתחתונים שהיא חכמתו ורצונו כו' וזה כל האדם להיות רץ לבד ושוב לאחד כו' כי בע"כ אתה חי כו'. ובוה תהיה כל הנשמה תהלל יה כי ע"י אתעדל"ת אתעדל"ע. שעי" בחי' רצוא שבעבודת האדם כך הוא למעלה בחי' הסתלקות וצמצום אוא"ס ב"ה. וע"י בחי' שוב כך הוא בחי' המשכת אוא"ס ב"ה בהשתלשלות המדרגות למטה מטה כדי להאיר התגלות התענוג של הנשמות להתענג על ה'. וזהו ה' צלך כצל שהוא פונה אחרי האדם. כך הוא ית' כביכול צל שלך. והיינו על יד ימינך דהיינו ע"י אהבה במס"ג בבחי' רצוא כנ"ל. וזהו נר הוי"ה נשמת אדם שנשמת אדם שהוא בחי' נשימה ברו"ש היא בחי' נר להאיר ולהמשיך אוא"ס ב"ה בג"ע כו'.

אך כדי לבא למדרגת בחי' רוי"ש הנ"ל א"א לאדם להגיע ע"י התבוננות בה' אחד ברוח בינתו לבד שמשכלו ובינתו לא תוליד אהבה כזו. הגם שעי"פ שכלו ותבונתו יבין שכך יאתה מ"מ לא יגרום כח המושך כפוי"מ אלא עז"נ כי אתה נרי הוי"ה. אתה הוא בחי' תומ"צ. כי א"ת הם בחי' אותיות התורה מא' ועד תי"ו. וה' הוא בחי' המצות. ועי"ז וה' יגיה חשכי שיש חשך המחשיך ומונע מלהאיר אור האהבה לה' הגם שיתבונן שכך יאתה. והוא חשך הגוף ונפש החיונית המלבישים את נפש האלקית. וצ"ל תחלה סומוע"ט ע"י שיהי' ממארי דחושבנא ממעשים ודבורים ומחשבו' אשר לא לה' המה כל ימי חיי הבלו כל חד לפום מאי דידע כנפשו נגעי לבבו שהם המונעים ומעכבים את אור האהבה כי כל איש אשר בו מום לא יקרב לחם אלקיו לא יגש להקריב כו'. וכדכתיב ותמימים ינחלו טוב ואין טוב כו'. משא"כ בעלי מומין שבעלי מומין פסולין לגבי מזבח. ואף אם עלו ע"ג מזבח מורידין אותן. וכשם שהוא בקרבנות כך הוא בכל אשר יקריב נפשו לה' כל איש אשר בו מום לא יוכל ליקרב בק"ש להיות לו מס"ג באמת ומורידים אותו מלמעלה ומפילים אותו למטה עד אשר ישוב אל ה' וירחמנו כו'. ואז נותנים לו סיוע מלמעלה להיות מעורר את האהבה לה' בק"ש. והנה בחי' זו נק' בת בחי' מקבל שאין נפשו בטילה לה' במס"ג כטבע עד אשר יערה עליו רוח ממרום ועז"נ שמעי בת וראי והטי אונך ושכחי עמך ובית אביך. פ"י עמך ובית אביך. היינו מה שהורגלת בו ונמשכת אחריהם הבבלי העולם. עכ"פ שכחי לפנות דעתך לקבל ע"ע צומ"ש שצריך להיות כלי לקבל את אור האהבה הבאה מלמעלה. ואזי ויתאו המלך יפ"ך. יופי הארה שיאיר את האהבה שהיא בחי' נר כנ"ל. ועז"נ תתן אמת ליעקב. כי נש"י הם ב' בחי' יעקב וישראל. ישראל הוא בחי' כי שרית ותוכל שכבר גבר ונצח המלחמה משא"כ יעקב יו"ד עקב דהיינו שירד מטה בבחי' עקב אלא שיש לו בחי' יו"ד בראשו שאליו יומשך מטה למעלה. ועדיין אין לו בחי' אמת כנפשו כטבע ממש. רק שה' יתן אמת ע"י סיוע מלמעלה. וחסד לאברהם פ"י שיהיה בחי' אברהם הוא בחי' האהבה שהיא באה בתורת חסד מלמעלה. וכ"ז הוא מימי קדם מבחי' תשובה שקדמה לעולם:

וביאור ענין אחותי. הוא בחי' ומדרגת מארי תורה שתורתם אומנתם כי במעלת התורה איתא במדרש מצינו שויתר הקב"ה על ג"ע וש"ד. ולא ייתר על בטול תורה. והענין כי הנה עסק התורה הוא המשכת דירתו ית' בתחתונים כי כל עניני התורה איסור ומותר. כשר ופסול. טמא וטהור. הוא רק הבדלה בין

להתחיל מן ראיתי והנה מנורת זהב וגו' שבסוף הפרשה. והענין הוא דכתיב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה. ואיתא בזהר שמחה בצפרא ורננה ברמשא. וצריך להבין מהו צפרא ומהו רמשא מהו שמחה ומהו רננה. ויובן בהקדים כי מודעת זאת שעבודת המלאכים היא רנה וזמרה בשירות ותשבחות כנודע מענין פרק שירה שכל הברואים אומרים שירה. וכן המלאכים שבכל עולם עד רום המעלות כולם אומרים שירות ותשבחות ברנה וזמרה. וענין רנה זו היא גילוי עוצם תשוקתם להיות נכספה וגם כלתה נפשם לדבקה בו ית' ולהתכלל באור א"ס ב"ה ותמיד כל ימיהם עומדים בתשוקה זו בלי הפסק מחמת שאין להם אהבה ותשוקה אחרת וגם אין להם עבודה אחרת כמו תומצ' שהם בחינת המשכה מלמעלה למטה רק עבודתם היא השתוקקות נפשם ממטה למעלה ותשוקה זו היא ברנה וזמרה כנודע מענין הניגון שהוא ענין התפעלות הלב (כי יש ניגון של שמחה ויש של מרירות כו') והנה זו היא בחי' חיצונית כנודע ע"ד משל מי שהוא עומד בפנים בבית המלך מה לו להגיד ולספר בשבחו רק כשיצא לחוץ ידבר ויספר בשבחו הפלא וההגדיל גדול עוצם שבח המלך כמה הוא גדול ומתפעל כו' והוא ענין מ"ש וצדקתך ירננו שהרנה היא בבחי' צדקתך כי צדק היא מלכותא קדישא (מאזני צדק מ' שיש בחינת מאזנים ששוקלים בחינת עומ"ש שנמשך לכל חד וחד לפנים שיעורא דיליה) וכתיב צדק מלאה ימינך כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב שאין ערך לבורא עם נברא להיות הנבראים מקבלים חיות מן הבורא ית' אלא ע"י בחינת מלוכה בשלפי שהוא ית' מלך עליהם הם חיים וקיימים. והוא מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור עולמים הם בחינת מקום ודור דור הוא בחי' זמן הכל נמשך מבחי' מלכותך שהרי הזמן והמקום הם נבראים ומחודשים מאין ליש. שקודם בריאת העולם לא היה בחי' זמן ומקום כלל ולא היו יכולים להיות נבראים שהם בעלי גבול בבחי' זמן ומקום אלא ע"י בחי' מלכותו ית' שבה שייך בחי' זמן מלך מלך ימלוך כו' משא"כ באו"ס ב"ה עצמו שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'. ולפי שהחיות נמשך מבחי' מלכותו ית' היא בחי' צדק לכך מלאה ימינך בחי' ימין וחסד כמאמר מכלכל חיים בחסד וכתיב ואתה מחיה את כולם וצבא השמים לך משתחווים פ"י כי לפי שאתה מחיה את כולם לכך וצבא השמים לך משתחווים בבחי' בטול והתכללות. והנה בחי' בטול זה הוא באור א"ס ב"ה הגמשה ומתלבש בבחינת מלוכה להחיותם כי אליו ולא למדותיו כו' וזהו זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו פ"י טובך הוא השפעה וחיות שנמשך מעולם ועד עולם כמ"ש אמרו צדיק כי טוב שהטוב הוא בחינת צדיק שהוא המקשר ומשפיע מעולם ועד עולם כמו שכתוב כי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד כו' ורב טובך היינו כמה רבוא רבבות מדרגות עד אין קץ שהן בבחינת השתלשלות וירידת המדרגות מעולם ועד עולם עד שיאיר אור א"ס ב"ה וזכר רב טובך היינו שרק בחי' זכר והארה מבחינת רב טובך יביעו ולכך ירננו שמשותקים ונכספים להתכלל באור א"ס ב"ה שאומרים איה מקום כבודו כו' רק שאין להם השגה באור א"ס ב"ה עצמו אלא ע"י בחינת מלוכה ובחינת צדקתך. וזהו רננה ברמשא רמשא היא מדת לילה היא בחינת מלכותו ית' מלכותך כל עולמים מלשון העלם כו' וע"ז רמזו בגמרא שצריך להזכיר מדת לילה ביום דהיינו כמו שמבואר בזהר לאכללא כו' שע"י שמשגיגים החשך וההעלם של א"ס ב"ה ישת חשך סתרו לכך הם

משותקים ונכספים אליו ית' וכמ"ש נפשי איתך בלילה פ"י שאומר להקב"ה הרי נפשי אתה לכך איתך. מפני שהחיות הזה הוא מוסתר בבחינת לילה והעלם ולכך תגדל התשוקה והכוסף להיות איתך וכנודע שלא שייך אהבה ותשוקה להתאות תאוה אלא במי שחסר לנפשו הדבר שמתאוה אליו. וזהו ענין בואו לפניו ברננה ממטה למעלה לצאת מנרתך הגוף ולבושי נפש הבהמית לדבקה בו ית' ע"י רננה בבחינת רמשא ומדת לילה היא בחינה שמוסתר ומלוכש בה אור א"ס ב"ה בבחינת העלם והסתור. וזהו ענין בשכמל"ו ואהבת וגו' דהיינו שלבבו יבין איך שברוך ונמשך שם הארה מאור א"ס ב"ה להיות כבוד מלכותו והארה ההיא היא לעולם ועד למטה עד אין קץ כו' שע"י יבוא לאהבה את הוי"ה הוא אור א"ס ב"ה ממש להיות אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך וגו' לאדבקא רוחא ברוחא. אך כל זה הוא בבחינת ממטה למעלה כואו לפניו שאוי הוא ברננה וכך צריך להיות תחילת עבודת האדם כברייתו של עולם בריש' חשוכא והדר נהורא מדת יום היינו המשכת אור א"ס ב"ה מלמעלה למטה להתלבש בעולמו' אביע בחינת עבדו את ה' בשמחה שזהו יתרון ומעלת הנשמות על המלאכים שהמלאכים אין להם רק בחינת רנה בלבד שהיא בחי' העלאה והתכללות ממטה למעלה משא"כ נשמת ישראל יש להם עבודה נוספת בבחי' המשכה מלמעלה למטה מההעלם אל הגילוי שכל שמחה היא התגלות הפנימיות וכו' כנודע שבחי' שמחה זו היא מהמשכת אור א"ס ב"ה בתומצ' (שנתנו לישראל דוקא משא"כ המלאכים בקשו תורה תנה הודך על השמים ולא ניתן כו'). וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום וגו' אנכי מי שאנכי כו' כי הגם שממטה למעלה כתיב בואו לפניו ברננה שא"א להיות בחי' העלאה והתכללות כ"א בבחי' צדקתך ובחי' רננה ברמשא אבל מלמעלה למטה אור א"ס ב"ה מאליו וממלא נמשך גם מבחי' אנכי מי שאנכי כי לפניו ית' כחשיכה כאורה. וכמ"ש המשפילי לראות בשמים ובארץ שמים וארץ רוחניות וגשמיות הכל שוה לפניו ית' השוה ומשוה קטן וגדול. והמשכה זו היא ע"י תומצ' הדברים האלה אשר אנכי וגו' רמ"ח מצות הם רמ"ח איברין דמלכא דהיינו כמשל האיברים שבהם מלוכשת הנשמה ובהמשכת האיברים נמשכת גם הנשמה המלוכשת בהם. ודרך כלל נחלקים לג' קוין חסד דרוע' ימינא היא בחי' צדקה כו' ותורה היא קו הממוצע (וכנודע שהתורה היא בחינת אברים הפנימי' ושאר מצות הם אברי' החיצונים כו'). וזהו עבדו את ה' הוא א"ס ב"ה הנמשך אורו מלמעלה למטה בתורה ועבודה כו' בשמחה היא שמחה של מצוה ואמרו רז"ל וכן לדבר הלכה והשמחה היא מבחי' גילוי או"ס ב"ה ממש על נפשם כו'. והיינו ע"י כי באו לפניו ברננה תחלה כנ"ל והכתוב מדבר מלמעלה למטה עבדו את ה' בשמחה והיאך תבואו למדרגה זו כשתבאו לפניו ברננה:

יבזה יובן מ"ש רני ושמחי בת ציון כי כנ"ל בגלות נק' בת ציון. וביאור ענין ציון יובן בהקד"י להבין מ"ש ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה. וביאור הענין כי להיות ימלוך ה' לעולם בחינת מקום לדור ודור בחינת זמן היינו ע"י בחינת ציון. כי הנה כתיב בצלמנו כדמותנו הן רמ"ח פקודין רמ"ח אברין דמלכא והיינו רוחניות המצות ורוחניות התורה כמן שהן למעלה באור א"ס ב"ה שהן הן בצלמנו ממש. אך גשמיות המצות כמו שנתלבשו בענינים גשמיים יציית של צמר ותפילין על הקלף הם רק בחינת ציון מלשון סימן כמו ציון המצוינת דהיינו שהמצות הגשמיות

ותורה שלומד. ולא עוד אלא שתקנת חכמים היתה להדליק על הפתח הסמוך לרשות הרבי' מבחוץ דהיינו ברשות הרבים ממש מקום הקליפות לאהפכא חשוכא לנהורא כו' וזהו ונלוו גוים רבים אל ה':

ביאור על הנ"ל

ביאור ענין רני ושמחי בת ציון. הנה ציון לשון זכר ול' נקבה שהוא בחינת דכר ונוקבא דהיינו יסוד דנוק' (וירושלים הוא מל' שבמל' היא בחי' חותם כו' ובת ציון היינו כשיורדת לכי"ע לברר כו'. ורני היינו שיומשך בחי' גבורות דאימא שהן בחינת רשפי אש והסתלקות מחמת התבוננו' בא"ס כו'. ושמחי חסדים דאימא שהיא בחי' שמחה וגילוי אם הבנים שמחה כו'. וביאור ענין זה יובן בהקדים לברר ההפרש שבין מלאכים לנשמות. הנה המלאכים אין להם רק בחי' רינה ולא שמחה שהרי אין להם עבודת ההמשכה מלמעלה למטה ע"י תומ"צ כו'. הוא בחי' גבורות והסתלקות כל בעלי השיר יוצאין בשיר כו' ויצאין מן הכלי. אך המלאכים אין להם בטול כלי שהגוף על עמדו עומד אלא שמתפעל כו'. וזו היא בחי' רנה שהיא בחי' חיצונית שהרנה הוא ספור שבחו של מקום. ועד"מ מי שעומד לפני המלך מה לו להגיד ולספר רק כשיצא לחוץ ידבר כדי להלהיב ולהלהיט כו' ויצאיתם בשיר ותענוג שמתענגין במה שמרכין לספר בגדולת א"ס ב"ה ויוצאים ממקומם מעולם לעולם ומהיכל להיכל ומתכללין בהיכלות כו' ומרנני' בניגונים כי הניגון הוא ענין התפעלות הלב שהוא רק המשכת קול בלא דבור שהקול הוא שיוצא מן הלב בלבד קודם שמתחלק בדבור הפה ויש כמה מיני נגון הכל לפי האהבה יש אהבה בתענוגים ויש אהבה במרירות (שמתמרמר על ריחוקו מחמת האהבה הגדולה) ויש אשר נגעה עד הנפש כו' וכיוצא בזה. ודרך כלל היא בחי' אהבה שהאהב' כוללת כל הבחי' יומם דאזיל עם כולהו יומין עננא דאהרן כו'. וכמו שלא היה רק ענן א' בזכות אהרן ואעפ"כ הם ז' ימי סכות ז' מקיפים שמתחלקים חסד שבחסד גבורה שבחסד כו'. והנה רנה זו היא בחי' גבורות דאימא שהיא האהבה מחמת ריחוק כי לפי הריחוק כך גדל האהבה וההמשכה ממטה למעלה ביתר שאת להיות נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות כו'. ונפשי אותיך בלילה. בלילה דוקא שלא שייך להיות מתאוה אא"כ חסר לנפשו הדבר ההוא שמתאוה אליו והשגת' ריחוק זה הוא מ"ש וצדקתך ירננו וזכר רב טובך יביעו. כי זכר והארה מרב טובך כו'. וכמה צמצומים עד שנמשך בבחי' צדק מלכותא קדישא. ואי לזאת נכספה וגם כלתה נפשם ובטלה לאו"ס השוכן ומתלבש בבחינת מל' כי אליו ולא למדותיו. רק שאין השגתם באור א"ס אלא במה שנתלבש בבחי' מל' להיות מלך שמו נק' עליהם שזהו חיותם וקיומם כו'. ובוה יובן ענין רננא ברמשא מדת לילה שהמל' כשיורדת לבי"ע ובוקעת המסך כו' הנה מחמת ריחוקה כתיב אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט כו'. ואזי היא בבחי' רינה וזמרה. וכמ"ש נתן זמירות בלילה. וזמרה זו היא התשוקה להתכלל למעלה מתרפקת על דודה כו'. ולכן עבודת המלאכים ג"כ ברינה שהרי נמשכים בבחי' מל' ומל' דבריה הוא מקור וחיות המלאכים דבריהא. ומל' דיצירה וכו'. אך המלאכים אין להם אלא בחי' רינה בלבד לפי שאין מקורם אלא בחי' מל' בלבד. משא"כ נשי' הם כלולים מכל הפרצופים (נעשה אדם בצלמנו) או"א ז' ונ'. ולכן יש להם ג"כ בחי' שמחה היא בחי' המשכה מלמעלה למטה בתומ"צ רמ"ח איברין דמלאכא ט"ס דז"א כי טפ"ט הם פי"א וגי"פ פי"א שבכל ספי" יש ג' כלים פנימי

הם רומזים להרוחניות שבהם ועל ידם נמשך רוחניות אור א"ס ב"ה כמו טלית וציצית של צמר בבחינת עטה אור כשלמה לבושיה כתלג חזיר ושער רישיה כעמר נקא כי ציצית הן בחינת שערות כו'. ועיד זה כל המצות וכן התורה ע"י עסק התורה בגשמיות שנתלבשה בענינים גשמיים נמשך אור תורה העליונה הרוחנית שמדברת בענינים רוחניים. והרי התורה והמצות גשמיות הם סימנים וצינונים להרוחניות. ובהן ועל ידן נמשך אור התורה והמצות מרוחניות לגשמיות והן הן בחי' מקור להיות בחי' מקום וזמן. ועיד זה תקנו רז"ל ברכות המצות לפני כל מצוה ברוך אתה וכו' כי ברוך מלשון המברך הגפן שכופף ראש הזמורה לארץ ומשם צומח גפן אחר והיינו בחי' השפעה והכרחה מעולם ועד עולם לכן כתיב גבי יוסף ויקרא לפניו אברך לפי שהיה צדיק המקשר ומשפיע ומברית מעולם ועד עולם. וענין ברכה זו הוא להיות המשכה והכרחה מעולם ועד עולם כדי להיות גילוי מלך העולם להיות בחינת עולם בבחינת מלך דהיינו שיהא גילוי מלכותו ית' נראה לעין כל העולם שלא יהא העולם בבחינת העלם והסתר על בחינת מלוכה. וכדי להיות גילוי זה אומרים ברוך שיהא ברוך ונמשך בחינת הוי"ה בבחינת אלקינו ומשם יצמח גילוי בחינת מלוכה כמו ענין הברכה הגפן הנ"ל. והנה כשיש אתערותא דלתתא אי נק' כנסת ישראל בבחי' ציון וסימן לאור הרוחני הנשפע ונמשך בה. אבל בגלות נקרא' בת ציון שהיא רק בחינת מקבל מבחי' ציון וכנודע בזוהר מענין איש מזריע תחילה יולדת נקבה דהיינו כשאין אתערותא דלתתא שאזי היא בחינת בת משא"כ ולציון יאמר איש ואיש וגו' אשה מזרעת תחלה יולדת זכר בחי' חסדים דהיינו בהקדים בחינת רינה ושמחה כנ"ל להיות כו' ובאו לפניו ברננה בבחי' רננה ברמשא ממטה למעלה. ועיד זה תקנו פסוקי דזמרה להקדים שבחו של מקום כדי שיתפעל הלב. וכן יוצר אור וענין קדושת המלאכים איך כי והאופנים ברעש גדול כו' הכל הוא בבחי' ממטה למעלה בבחינת רינה לצאת מנרתק הגוף ולבושי נפש הבהמית כו' ואח"כ היא עבודת השמחה בגילוי או"א"ס ב"ה ממש על נפשו בקיש' וכו' משא"כ כשלא תוקדם בחי' הרינה אוי לא תשכון גלוי השמחה רק היא בחינת נקבה ומקבל מאתערותא דלעילא שהרי מ"מ מאתערותא דלעילא יורד ונמשך או"א"ס ב"ה בכל מצוה שעשה וכדכתיב למעני למעני אעשה אלא שאינו כ"א בבחי' חיצונית משא"כ בואו לפניו להיות נכלל בבחי' פנימיות אינו אלא ברננה. וזהו שבא הנביא לנחם את בני ישראל אפי' בזמן הגלות שנק' בת ציון ולא ציון שאעפ"כ רני ושמחי והיינו מפני כי הנני בא כו' כי הנה יש אתערותא דלעילא שהיא לעילא לעילא מקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל הוא בחי' סוכב כל עלמין ומשם יומשך גילוי שפע ואו"א"ס ב"ה גם בבחינת בת וזה יהיה לעתיד לבא שנא' הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ונחה עליו רוח ה' וגו' והריחו וגו'. וזהו ולציון יאמר איש ואיש יולד בה פ'ו' שיהא הכל בבחי' איש אפי' בחי' בת והיינו מפני כי הוא יכוונה עליון שהמכוון יהיה אור עליון מאד נעלה. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך. הנני אני בעצמי כביכול או"א"ס ב"ה ממש. וזהו ענין נר הנוכה שתקנו על פתח הבית מבחוץ והוא כענין פתחו לי שערי צדק פ'ו' שערי צדק הם בחי' מבווא להיות בחי' צדקתך ירננו שע"ד זה תקנו פסוקי דזמרה אך מי שהוא מבחוץ לפתח שאין לו בחי' רננה והתפעלות הלב לא מפני זה יאכד חיו גלוי או"א"ס ב"ה על נפשו אלא תקנו להדליק אור ושמן על הפתח מבחוץ שגם מבחוץ לפתח יומשך או"א"ס ב"ה בכל מצוה שעושי'

חיצון תיכון הם רמ"ג והי"ח (דאימא) המגדילים הם רמ"ח. והמשכה זו בז"א אורייתא מחכמה נפקת ושרשה למעלה מן החכמה תר"ך עמודי אור שבכרת היא גלגלתא ומר"ס דא"א. וכל האורות נמשכין בז"א כל ארחות הוי"ה כו'. פי' ארחות להיות הוי"ה כו' הם בחי' תרי"ג ארחין מחיבורי כו'. ונשי' הם המקבלים כל האורות הנמשכין בז"א מלמעלה מעלה מכל הבחי' לפי שהם כלולים מהכל כו' כניל. והוה וצדו את ה' בשמחה להיות נמשך הוי"ה מלמעלמ"ט. אך מ"מ באו לפניו כרננה. שא"א לבא אל המלך דהיינו להתכלל ממסלמ"ע אלא בבחי' רננה ברמשא מדת לילה. וצדקתך ירננו בחי' צדק בלבד (שאינן העלאת מ"ן של התחוננים מגיע רק עד המל') אבל המשכה מלמעלמ"ט (הוא עד"מ שיבא המלך לכאן) הנה מאילו וממילא נמשך אור א"ס שלמעלה מעלה והוה הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוך כו'.

כי והוא יכוננה עליון דהיינו כי נוחה עליו רוח ה' כו'. והריחו כו'. חוטמא דפרדשקין כו'. ולפי שהוא יכוננה עליון לפיכך יהי' הכל כחינת איש. איש ואיש יולד כו'. ולכן תהי' רנה ושמחה אפי' בת ציון בחי' שנק' בת. איש מזריע תחלה יולדת בת נקבה (שבחינת בת שמקבלת מאתעדל"ע תתעלה מאד שתקבל מאתעדל"ע העליונה כי והוא יכוננה עליון כו' כניל. ועי"כ תהי' רני ושמחי ביחד שהן בחי' העלאה והמשכה בבחי' א' שגם בבחי' שמחה היא המשכה שמלמעלה תהי' רנה כו'. והוה ענין ג"ח שמצויה על פתח הבית מבחוץ ברה"ר. כי הפתח הוא פתחו לי שערי צדק וצדקתך ירננו ומחוץ לפתח הוא בי"ע והדליקו נרות בחצרות קדשך כו'. ואפי' ברה"ר כו'. ושם ממשיכין הניח שהוא ענין יחוד אור ושמן ופתילה וגווינון שבאור פנימיים ומקפים כו' הכל ממשכינים גם למטה מטה והיינו בחי' אתעדל"ע בלבד:

ועתה נבא לביאור וטעם הפסוק הנה כשהמל' במקומה באצ"ו היא נק' ציון. כי ציון מל' סימן וחותם לפי שאז היא מקבלת כל האורות שלמעלה ממש הנמשכים בז"א בבחי' יסוד דילה נקודת ציון כו'. דהיינו בחי' תומ"צ. כי עיקר בחי' מצוה הוא כמל' שהרי על ידה בא לידי גילוי בפר"מ כו' שביאור המצוה אך ומה היא הוא בז"א וקיום המצוה היא כמל'. וכגון ענין קדש לי כל בכור שהביאור הוא ענין התלבשות חכמה כו'. והקיום בפר"מ הוא ע"י קלף הגשמי והנחה על היד והראש כו'. ולכן הוא בחי' ציון וחותם שנוקדים בה כל האורות עליונים בחי' חכמה שבקדש לי כל בכור כו' נמשך ע"י הקיום בפר"מ. והוה ענין מצות צריכות כוונה שהמצוה היא הקיום בפר"מ והכוונה הוא בחי' האורות עליונים הנמשכין כו' (וכשמקבלת כל האורות אזי היא בבחי' שמחה) אך כשירדת לבי"ע (שהוא בבחי' רנה וזמירות בלילה רננא ברמשא כניל) אזי נק' בת ציון שאז היא יורדת ובוקעת המסך להתלבש בע' שרים כדי להכניעם כענין ומלכותו בכל משלה. והנה עיקר ירידתה הוא בזמן הגלות גלו לאדום שכונה עמהם שאז הוא בבחי' דבור הנפרד מהקול. ועי"כ נפשי איתיק בלילה בגלות ומתרפקת על דודה כו'. אבל בזמן בהמ"ק ותרב חכמת שלמה דקיימא סיהרא באשלמותא. לא היתה המלכות יורדת בעצמה לבי"ע לברר כו' רק הבירורין נעשו ע"י ישראל בקרבנות שהיה העשו כו'. והקרבנות היו אשה ריח ניחוח כו' ונעשה יחוד עליון באצילות. וממילא היו מוכנעים וכפופים להקדושה כו'. ותמיד היו מיחדים השכינה למעלה כו'. ולכן לא נק' בת ציון אלא בזמן הגלות. ועי"כ בא הנביא לנחם שאעפ"כ לעיל תהי' רני ושמחי (ולא עוד אלא שתתעלה בעילוי רב עד שתהיה בב' הבחינות יחד). והענין כי הנה יש אתעדל"ע גם בלא אתעדל"ת. למעני למעני אעשה שהרי אתעדל"ת הוא בפסוד"ז וקיש כו' ויש המשכת המצות קודם לכן כמו טלית כו'. רק שההפרש הוא שאינו יורד ונמשך מלמעלה אלא בבחי' חיצוניות. אבל בבחי' פנימיות באו לפניו. לפניו היינו פנימית ברננה דייקא. ולעיל הנני בא ושכנתי בתוכך ממש. והיינו בחי' נאם ה' בחי' דבור כענין שכונה מדברת מתוך גרונו של משה. וכענין ונתתי מטר ארצכם כו'. ונתתי עשב כו' שאומר כל אדם בק"ש ע"י שבא לבחי' מס"נ באחד ובכל מאדך הרי נעשה ודברי אשר שמתו בפ"ך כו'. ועי"נ האלהים יענו בקול בקולו ש"מ כו'. הנני בא מלמעלה למטה מאתעדל"ע הנני אני בעצמי למעלה מעלה. ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד. דהיינו מפנימית עתיק שהיא פנימית א"א כו' שם יהי' מעלת משיח כו'. ועי"נ ולציון יאמר איש ואיש יולד בה איש סתם. אשה מזרעת תחלה יולדת זכר. ואיש המשכה בוי"ו מאיש העליון כו'.

מל' כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ. הנה כתיב כי נר מצוה ותורה אור. הרי שהמשיל הכתוב את המצוה לנר וכתיב נר הוי"ה נשמת אדם שהנשמה נמשלה לנר. וצריך להבין מהו ענין הנר של מצוה ומהו הנר של הנשמה. והנה ענין הנר הוא שקרוי ע"ש הפתילה כי היא עיקר הנר. אך אין נר בלא שמן. שהשמן הוא הגורם להיות הדלקת הנר כנחת שיהא שוהה ומתעכב זמן מה. ואילולי השמן הי' דולק מהר ובמרוצה. והיינו ע"י שהשמן נמשך אחר הפתילה. והוא נשרף ונכלה באור הנאחו בפתילה עד שהוא כלה לגמרי ולא נשאר ממנו כלום מפני שהוא עולה כולו באש. ומי"מ הפתילה היא עיקר הנר. לפי שהאור הדולק הוא ע"י שנאחו בפתילה. ואלו היה האור נטבע בשמן היה ככה רק שהפתילה היא המתברת את האור אל השמן כשהשמן נמשך אחר הפתילה:

ולהבין משל זה נמשל בנר מצוה ונר הוי"ה נשמת אדם. צריך להקדי' ענין ואהבת וגו' בכל לבבך בבי' יצירי ביציט וביצה"ר שלכאורה אינו מובן איך ישוב היצה"ר לאהבה את הוי"ה ע"י האדם והלא לא ישמע אליו. אך הענין הוא כי הנה ביאור ענין יציט ויצה"ר הוא כי נודע שיש ככל אדם כי נפשיות נהיה ונהי"ש וכל נפש מתחלקת לשנים. שהם שכל ומדות. והנה עיקר הנפש הוא השכל. כי נה"א עיקרה היא נפש המשכלת ומתבוננת תמיד ומשגת באוא"ס ב"ה. ואין לה השכלה אחרת. והמדות האו"ר הנולדות מן השכל והשגה זו הן הנקראות בשם יצ"ט. וכן עיקר נה"ב היא המשכלת ומשגת גשמיות עוה"ז וחומריותן שהוא זלעז"ז לעומת נה"א. שהשכל המלוכש בענינים גשמי' הוא הפך ממש מן השכל שבנה"א. שהיא בחי' חכמה עליונה בחי' חכים ולא בחכמה ידיעא. למעלה מן השכל המושכל ומושג בגשמיות. והשכל המושכל ומושג בגשמיות ע"פ שכל אנושי הוא שקר והפך ממש מחכמת אלהות שהיא חכמת אמת והמדות הנולדות משכל הגשמי הן הנק' בשם יצה"ר וצריך האדם לאכפייא לון שלא יתנהג ע"פ מדות שנולדו מן השכל הגשמי. רק ואהבת את הוי"ה אלקיך בכל לבבך. היינו בהגביר כח נה"א המשכלת. ומתבונן באוא"ס בפסוק ראשון דק"ש שמע ישראל. שמע לשון הבנה כי הוי"ה הוא אלהינו פי' אלהינו הוא ענין התהוות בחי' ממכ"ע וסוכ"ע הוא נמשך מבחי' הוי"ה היה הוה ויהיה שהוא אוא"ס ב"ה שהוא בחי' אין והתהוות היש הוא מאין ממש. והתהוות זו נמשך תמיד יש מאין כמאמר ובטובו מחדש בכל יום תמיד כו'. והוא הוי"ה אחד אתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא כו'. שאין התהוות העולמות פועלים בו שום שינוי ח"ו. לפי שאינו דומה מעשה הקביה

שריה, חוטמא דפרדשקין. וזה ח"ג קל. ב. רפט. א. – הערת כ"ק אדמיר שליט"א.

שריה ונשא. נדפס: א"א, וצ"ל: א"ס – הגהת אדמיר מהורש"ב נ"ע.